

XXI OLIMPIADA LINGWISTYKI MATEMATYCZNEJ (2022/23)

ELIMINACJE SZKOLNE, 23 IX 2022

Pkt:

IMIĘ I NAZWISKO: .....

SZKOŁA: .....

Na rozwiązanie wszystkich zadań przeznaczone jest 120 minut. Odpowiedzi należy podać w wyznaczonych miejscach.

Zad. 1. Oto pięć kolorów i ich kody w systemie ColorADD.

1.1. (8 pkt) Oto kody czterech innych kolorów:

Wiadomo, że każdy z nich znajduje się na liście: biały, ceglasty, różowy, srebrny, fioletowy.

Kod jakiego koloru oznaczyliśmy literą: a? .....

b? .....

c? .....

d? .....

1.2. (7 pkt)

W systemie ColorADD kolor szary ma dwa oznaczenia. Podaj je. ....

1.3. (3 pkt) Co w kodach tego systemu oznacza lewy nawias? .....

.....

.....

1.4. (12 pkt) Podaj kod koloru:

czerwonego .....   żółtego .....   zielonego .....

* Opublikowany w 2013 r. przez portugalskiego grafika, Miguela Neivę system oznaczania kolorów przy użyciu prostych kształtów, opracowany dla ludzi z daltonizmem (których jest na świecie ok. 500 mln, przede wszystkim wśród mężczyzn), stosowany obecnie np. w transporcie publicznym, ruchu drogowym czy niektórych szkołach i szpitalach, głównie w Portugalii.

Zad. 2. Oto kilka słów języka nahuatl*:   **nochtli** – opuncja (rodzaj kaktusa)

teotl – bóg   cuauhtl – drzewo

yacatl – nos   xolotl – stwór

calli – dom   calotli – ulica

chocolatl – napój ze sproszkowanymi prażonymi nasionami kakaowca

2.1. (8 pkt) Oto dziewięć dalszych słów nahuatl:

acalotli   acalyacatl   calyacatl   calpan   nocalhuan   nopan   nototol   xayacatl   xocolia

.....

A oto ich znaczenia podane w przypadkowej kolejności:

- 1) front domu   2) w domu   3) moje domy   4) na/we mnie   5) mój indyk
6) maska   7) dziób statku   8) kanał   9) robić gorzkim

Pod każdym słowem w języku nahuatl dopisz numer jego tłumaczenia.

2.2. (4 pkt) Nazwa geograficzna Teonochtítlan oznacza dosłownie „miejsce świętych opuncji”. Jak przetłumaczyć nazwę Cuauhxacatitlan?

.....

2.3. (4 pkt) Słowo *axolotl* przeszło z nahuatl do języka polskiego i wielu innych. (Aksolotl to rodzaj płaza). Objaśnij jego oryginalne znaczenie.

.....

2.4. (4 pkt) Co znaczy *atl*? .....

2.5. (10 pkt) Jak jest w nahuatl:

droga ..... statek .....

* Język Azteków, z rodziny uto-azteckiej, używany w wielu wariantach od ok. 1,5 tys. lat na terenie dzisiejszego Meksyku, obecnie również w krajach ościennych, w sumie przez ponad 1,5 mln ludzi. Pochodzą z niego m.in. słowa: awokado, guacamole, chili, kakao, czekolada, kojot, ocelot. Aztek, Meksyk oraz angielskie „tomato”.

‘tl’ oznacza pojedynczą głoskę podobną do połączenia *t* i *l*, ‘c’ przed samogłoskami czyta się jak polskie *k*, ‘hu’ oraz ‘uh’ – jak angielskie „w”, ‘ch’ – jak w angielskim „chat”, ‘x’ – jak angielskie „sh”. W niektórych słowach ‘x’ zamienia się na ‘ch’.

Zad. 3. Eneasza i Marysia grają w bingo, w którym losowane liczby odczytywane są w języku kutenai*. Bingo polega na zaznaczaniu tych liczb na planszy, a wygrywa osoba, na której planszy cztery spośród wylosowanych liczb ułożą się w linię pionową, poziomą lub ukośną.

Wylosowano kolejno: ʔitwumʔaqaykitwu

qaʔsaʔitwunwumʔaʔinmisanwumʔayi·ku

qaʔsanwumʔaxa·ça

wuxa·çaʔitwunwumʔawistaʔa

ʔitwunwumʔaqaykitwunwu

qaykitwuʔitwunwumʔayi·kunwumʔaʔas

wistaʔanwumʔaʔinmisa

Oto plansze Eneasza i Marysi po zaznaczeniu na nich tych liczb:

PLANSZA ENEASZA

19	365	47	2
640	807	34	52
271	511	89	190
480	12	444	60

PLANSZA MARYSI

511	807	52	769
278	19	34	592
76	952	444	158
89	18	90	5

3.1. (16 pkt) Następnie wylosowano jeszcze cztery liczby, z których każda znajduje się na obu planszach. Jakie to liczby? (Zapisz cyframi).

yi·kuʔitwunwumʔaʔitwumʔaʔuki .....

xa·çaʔitwunwumʔaxa·çanwumʔaxa·ça .....

yi·kunwumʔaʔas .....

wuxa·çanwumʔaqaykitwu .....

3.2. (4 pkt) Następnie wylosowano liczbę wistaʔaʔitwunwumʔaʔinmisanwumʔaqaykitwu.

Jaka to liczba? ..... Kto dzięki temu wygra? .....

3.3. (20 pkt) Na odwrocie tej kartki podaj każdą liczbę, która dałaby zwycięstwo drugiej osobie, gdyby została wylosowana zamiast powyższej. (Odpowiedzi zapisz cyframi i w języku kutenai).

* Język Kutenajów, około 1,5 tys. rdzennych mieszkańców pogranicza obecnych terytoriów USA i Kanady, o nieustalonym pokrewieństwie z jakkolwiek z około stu znanych rodzin językowych Ameryki, używany przez około 100 osób, zapisywany dostosowanym alfabetem łacińskim, w którym ʔ, ç, ń, t, ʔ oznaczają specyficzne spółgłoski, a kropka po literze – wydłużenie samogłoski.

XXI OLIMPIADA LINGWISTYKI MATEMATYCZNEJ

ELIMINACJE SZKOLNE – odpowiedzi i schemat oceniania

1.1. (4·2 pkt)

- a: srebrny
- b: różowy
- c: ceglasty
- d: biały

1.2. (7 pkt)

i

Jeśli podano jeden z tych symboli oraz być może inny błędny – przyznajemy 3 pkt.

1.3. (3 pkt) metaliczność/połysk/blask

Za odpowiedź odwołującą się do szlachetności (metali) przyznajemy 1 pkt.

1.4. (3·4 pkt)

czerwony:

żółty:

zielony:

Jeśli któryś kod został podany w negatywie

(tj. odpowiednią odpowiedzią jest

,

lub

) – przyznajemy za niego 2 pkt.

Jeśli któryś kod został umieszczony w ramce

(tj. odpowiednią odpowiedzią jest

,

lub

) – przyznajemy za niego 2 pkt.

2.1. (8 pkt) acalotli acalyacatl calyacatl calpan nocalhuan nopan nototol xayacatl xocolia
8 7 1 2 3 4 5 6 9

Liczba punktów = liczba poprawnie przypisanych liczb pomniejszona o 1.

2.2. (4 pkt) *miejsce drewnianych/drzewnych/drzewiastych masek*

miejsce drewnianych/drzewnych/drzewiastych ...,

gdzie zamiast wielokropka jest jakiś rzeczownik w liczbie mnogiej – 2 pkt

miejsce drewnianej/drzewnej/drzewiastej maski – 2 pkt

miejsce masek drzew/drzewa – 2 pkt

miejsce ... masek, gdzie zamiast wielokropka jest jeden przymiotnik niezwiązany z drzewem ani drewnem – 2 pkt (Uwaga: jeśli słowo „maska” występuje w liczbie poj., nie przyznajemy punktów!)

Za odpowiedzi, gdzie określeniem słowa „miejsce” jest „drzewo” lub „drzewa” (np. *miejsce zamaskowanych/osłoniętych drzew / drzew-masek / drzew z maskami*), nie przyznajemy punktów.

2.3. (4 pkt) wodny stwór (Za inne odpowiedzi nie przyznajemy punktów).

2.4. (4 pkt) woda/płyn/ciecz (Za inne odpowiedzi nie przyznajemy punktów).

2.5. (2·5 pkt)

droga = otli (2 pkt za odpowiedź „otli” lub „otli...”, gdzie po „i” jest najwyżej jedna samogłoska)

statek = acalli (2 pkt za odpowiedź „acal” lub „acal...”, gdzie po „l” jest najwyżej jedna samogłoska)

3.1. (4·4 pkt) yi·ku?itwunwum?axa?itwum?axa?uki 511

xa·?axa?itwunwum?axa·?axanwum?axa·?axa 444

yi·kunwum?axas 52

wuxa·?axanwum?axaqaykitwu 89

3.2. Jaka to liczba? 769 (3 pkt) Kto dzięki temu wygra? Marysia (1 pkt)

3.3. (5·4 pkt) 640 ?inmisa?itwunwum?axa·?axanwu

271 ?as?itwunwum?awista?anwum?axa?uki (W rzeczywistości po pierwszym s jest znak †, ale nie da się tego ustalić na podstawie danych zadania).

12 ?itwum?axas

47 xa·?axanwum?awista?axa

60 ?inmisanwu

Jeśli w którejś odpowiedzi przy właściwym zapisie cyfrowym jest napis, z którego poprawny da się uzyskać przez wykreślenie, dopisanie, zmianę lub zamianę kolejności maksymalnie ośmiu kolejnych liter, przyznajemy za nią 2 pkt.

Od punktacji za właściwe liczby odejmujemy (nie przekraczając zera) 4 pkt, jeśli wymieniono jedną nieprawidłową, a 8 pkt – jeśli więcej niż jedną.